

Föreläsning i Navigeringskonstens historia 120209

Titel: Medelhavet och Indiska Oceanen, tidiga hjälpmedel

Redan 3000 f.Kr. använde människor segel på sina båtar, men det är omöjligt att säga när människor för första gången började bruka sig av båtar. Att bygga en flotte eller använda sig av en flytande trädstam har säkert en mycket lång historia. Den här kursen handlar egentligen inte om hela sjöfartens historia, utan bara om en del av den nämligen navigeringskonstens historia. Det går dock inte att undvika att komma in på den spännande sjöfartens historia emellanåt, eftersom de båda ämnena är starkt sammanlänkade. Vi börjar kursen med att titta på några av de tidiga kulturerna i och kring Medelhavet såsom mesopotamer, egyptier, fenicier och greker, samt arabernas färder i Indiska Oceanen. Vad betydde sjöfarten för deras framgång? Varför gick handelsvägarna som de gjorde?

Navigation går ut på att kunna besvara två frågor. Var är jag och hur skall jag styra för att kunna komma dit jag önskar. Sol, måne och stjärnor har använts av många folkslag under historien både till havs och till land. Vi tittar på enkla hjälpmedel för att kunna bestämma vinklar till solen och polstjärnan, på tidiga lod och på de första navigationsanvisningar som skrevs ner.

Här är några av de frågor som föreläsningen behandlar:

- Hur kan man finna öar?
- Vad finns det för bevis för tidig sjöfart?
- Vad kan polstjärnan användas till?
- Hur mäter man solens höjd?
- Vilka hjälpmedel fanns det till hands för navigation tidigt i historien?
- Vad är det för skillnad på kust- och oceannavigation?
- Seglade fenicierna runt Afrika?
- Vilka stjärnor ser man under en resa längs Nilen?
- Vart seglade Jason?
- Hur seglar man till Indien?

Litteraturtips:

The ancient mariners
Lionel Casson, 1991
ISBN 0 691 01477 9

Arab Seafaring
George F. Hourani, 1995
ISBN 0 691 00032 8